

OPINIA națională

Revistă săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național editată de FUNDATIA „ROMÂNIA DE MÂINE”

Dezbateri publică sub egida Institutului de Sociologie și Opinie Publică din cadrul Fundației „România de Mâine”

Starea națunii după zece ani de tranzitie. ROMÂNIA ÎNCOTRO?

O dată cu publicarea articolelui *Starea Națunii după zece ani de tranzitie. România încotro?*, în ziarul *Adevărul* din 18 octombrie 1999, Institutul de Sociologie și Opinie Publică (I.S.O.P.) din cadrul Fundației „România de Mâine” inițiază o dezbatere publică vizând clarificarea conținutului și consecințelor evenimentelor din 1989.

Această dezbatere, la care sunt rugați să participe oameni de știință din domeniile economici, sociologiei, culturii, politologiei, publiciști din presă

serisă și din sfera audio-vizualului, este dată publicității în paginile revistei „Opinia națională”.

Participanții la dezbatere sunt invitați să transmită intervențiile lor – destinate publicării în „Opinia națională” – la Institutul de Sociologie și Opinie Publică al Fundației „România de Mâine”, din București, Splaiul Independenței nr.313 (Platforma „Politehnicii”), telefon 410.42.59 sau Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tinerețului (sector 4), telefon 330.34.80.

De ce nu s-au rezolvat cum trebuie problemele economice și financiare în România anilor 1990-1999?

Din memoriile academicianului
Anghel Rugină (S.U.A.),
profesor
la Universitatea „Spiru Haret”

Pagina 8

„De unde venim, încotro ne îndreptăm?”

- Conferința anuală aniversară a Alianței Universitare pentru Democrație
- Delegații români au susținut comunicarea:
*Universitatea „Spiru Haret” intr-o nouă etapă de dezvoltare **

Prof.univ.dr. Ștefan COSTEA
Conf.univ.dr. Emilian M. DOBRESCU

În perioada 7-10 noiembrie 1999 s-au desfășurat la Budapesta lucrările celei de-a X-a Conferințe a AUDEM. Conferința a avut un caracter aniversar, întrucât, în anul 1999 s-a împlinit 10 ani de la înființarea sa.

Organizată de AUDEM, împreună cu Universitatea de Științe Economice și Universitatea „Eötvös Lóránd” din Budapesta, Conferința a reunit 181 de reprezentanți ai celor 116 universități, membre ale Alianței, între care și ai Universității „Spiru Haret”, singura universitate particulară din România membră Alianței.

Tema generală a Conferinței a fost: „De unde venim, încotro ne îndreptăm?”, conținutul fiind structurat pe trei direcții tematice definitorii: universitatea și societatea; reforma structurală a universității; reforma conținutului învățământului universitar. În acest context, au fost dezbatute o serie de aspecte privind: locul și rolul valorilor și motivațiilor umane în sistemele sociale democratice; rolul universităților în comunitățile sociale, regionale și locale; reforma cadrului organizațional, innoiriile necesare în

conținutul învățământului superior, evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ superior; promovarea interdisciplinarității și a studiilor socio-umane, a filosofiei și a eticii aplicate în procesele educaționale.

Dintre problemele de mai largă cuprindere, dezbatute la Conferință, sunt de menționat: noi abordări și modele de dezvoltare a societăților contemporane; construcția unei societăți echitabile, bazate pe „pilonii de susținere”; realizările și neîmplinirile sociale în perioadele de tranzitie; rolul universității în construcția parteneriatului public și privat, în domeniul serviciilor umane; întărirea societății civile și a.

Reflectând la cei 10 ani care au trecut de la transformările radicale din toamna-iarna anului 1989, prof. Michael Thomas, de la Universitatea din Glasgow – Scoția, a insistat asupra profundelor schimbări din această perioadă, atât la nivelul sistemelor de valori, de instituții sociale, politice sau economice, cât și la cel al comportamentului individual și colectiv.

(Continuare în pag. 6)

* Universitatea „Spiru Haret” este singura universitate particulară din România membră a Alianței.

Calitatea actului politic

Prof.univ.dr. Vasile M. CĂTUNEANU,
Președintele FUNDATAȚIEI ROMÂNE
PENTRU PROMOVAREA CALITĂȚII (FRPC)

CRIZA PARTIDELOR POLITICE DIN ROMÂNIA

Electoratul român a încercat să acorde încredere succesiv majorității partidelor politice din România în ultimii 10 ani. Au fost consumate alternativele posibile.

Rezultatele demonstrează că, în România, partidele politice existente nu au capabilitatea necesară pentru a soluționa corespunzător problemele grele ale tranzitiei. Se manifestă o criză a partidelor politice. În ciuda unor programe căt de căt doctrinare, actul politic nu vizează cu preponderență lupta de principii. Predomină o tendință a răfuierilor între partide și a neințelegerilor în interiorul lor. În această perioadă de 10 ani, s-a manifestat, de asemenea, o tendință de dispersie

a forțelor partidelor doctrinare, ceea ce a condus la scindarea acestora în mai multe partide de nuanță doctrinară. Un exemplu concluziv în această privință îl constituie apariția, în România, a unui număr relativ mare de partide „social democratice”, cu poziționare a unora mai spre centru și a altora mai spre stânga, sau arborând teluri mai puțin doctrinare (reconstrucție, mediu, interese naționale, interese etnice etc.).

Fără îndoială însă că, în marea majoritate (80-85%), cetățenii României au dorințe și necesități care ar putea fi satisfăcute optim de un regim social democrat autentic, secundat de o opozitie constructivă. Electoratul, care reprezintă această majoritate a populației, este complet derutat. Probabil că unii, din această majoritate, s-au orientat în funcție

de interes, alăturându-se la unul sau altul din aceste partide. Dar cea mai mare parte a acestui electorat rămâne neincrezătoare, oscilează sau devine indiferentă față de actul politic.

În ultimul timp, forțele politice de dreapta încearcă să federalizeze, chiar dacă – prin aceasta – speră doar la cca 7% din sufragiu. Forțele politice de stânga continuă să se diversifice, cu tendința de a migra către centru-stânga, încercând să se agațe de segmentul muncitoresc pentru a realiza sufragiul minim necesar accesului în parlament. UDMR face o notă aparte; promotorii acestei uniuni se bazează pe atragerea electoratului de origine etnică maghiară, indiferent de doctrina politică agreată, asigurându-și prezența în parlament și chiar la putere, dar aceasta cu prejudecătoria parteneriatului statomicit între etnii, împotriva principiilor social democratice autentice.

(Continuare în pag. 2)

Relansarea economiei nu se realizează numai prin austерitate

- Frustrările și constrângerile sociale trebuie stopate

Prof.univ.dr. Mircea BOULESCU

Pagina 3

DEZBATERE PUBLICĂ

sub egida

Institutului de Sociologie și Opinie Publică
din cadrul Fundației „România de Mâine”

Starea națiunii după zece ani de tranziție. ROMÂNIA ÎNCOTRO?

În cadrul dezbaterei au apărut:

- Starea națiunii după zece ani de tranziție. ROMÂNIA ÎNCOTRO? Articol de prof.univ.dr. Aurelian BONDREA

(Adevărul de luni, 18 octombrie 1999 și Opinia națională, nr. 258)

• Repere economice

Articol de prof.univ.dr. Gheorghe ZAMAN, directorul Institutului de Economie Națională (Opinia națională, nr. 261 din 8 noiembrie 1999)

• Repere agricole

Articol de prof.univ.dr.doc. David DAVIDESCU, membru al Academiei Române (Opinia națională, nr. 262 din 15 noiembrie 1999)

• Repere programatice privind agricultura

Articol de dr.ing. Gheorghe STANCIU (Opinia națională, nr. 262 din 15 noiembrie 1999)

• Costurile sociale

și învățăminte tranziției economice

Articol de academician Nicolae N. CONSTANTINESCU, președintele Secției de Științe Economice, Juridice și Sociologie a Academiei Române, președintele Asociației Generale a Economiștilor din România (Opinia națională, nr. 263 din 22 noiembrie 1999)

• Evaluări în plan social

Articol de prof.univ.dr. Gheorghe RĂBOACĂ (Opinia națională, nr. 263 din 22 noiembrie 1999 și 264 din 29 noiembrie 1999)

• Etatismul, centralismul în economie blochează piața

Convoare cu prof.univ.dr. Constantin IONETE, membru al Academiei Române, director general al Institutului Național de Cercetări Economice (Opinia națională, nr. 264 din 29 noiembrie 1999)

• Relansarea economiei nu se realizează numai prin austerioritate

Articol de prof.univ.dr. Mircea BOULESCU (Opinia națională, nr. 265 din 6 decembrie 1999)

În curând vor apărea intervențiile:

- Prof. univ. Aureliu Emil SĂNDULESCU, membru al Academiei Române

- Prof.univ.dr. Constantin MOISUC

- Lector univ. Marin COMĂSA

Abonați-vă la revista „Opinia națională”!

Costul unui abonament trimestrial este de 8.400 lei

Revista se poate procura prin abonament la toate oficile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.

De asemenea, solicitări de abonament se pot adresa redacției cu plată prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: Fundația „România de Mâine”, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Cont: 2511.1/rol B.C.R., Sucursala Unirii

Calitatea actului politic

(Continuare din pag. 1)

Structura actuală a partidelor politice din România demonstrează că claritatea că obiectivul principal al acestora constă în promovarea liderilor lor în parlament și accesul acestora la putere prin diferite alianțe, sacrificând principiile doctrinare fundamentale. În aceste condiții, este explicabil faptul că programele afișate în campania de alegeri nu se realizează și aşteptările electoratului rămân nesatisfăcute. Ca urmare, calitatea actului politic este total necorespunzătoare. Aceasta explică bilanțul dezastruos al politiciei din perioada ultimilor 10 ani:

- Lipsa de progres în căștigarea încrederei partenerilor pe plan internațional;

- Deteriorarea continuă a calității vieții economice, sociale și culturale;

- Risipirea patrimoniului agonisit prin sacrificiile majorității populației;

- Creșterea deficitelor bugetare și a datorilor externe.

CUM S-A AJUNS LA ACEASTĂ SITUATIE ?

S-ar putea ca majoritatea liderilor partidelor politice din această perioadă să fi fost bine intenționați, dar perioada tulbură de început a permis accesul în partide a multor oameni care, punând mai presus interesele personale, au făcut presuri asupra celor ce ar fi dorit să se dedice îndeplinirii programelor. S-ar putea ca să-si fi adus contribuția și influența unor cercuri interesante din afară. Cu siguranță însă, o contribuție însemnată au avut-o mulți oameni capabili și eficienți, care în această perioadă au preferat să rămână în afara politicii. De asemenea, o parte a tineretului – cuprinsă de febra realizării rapide cu orice preț – s-a sustras vieții politice sau a preferat exodul, în locul luptei deschise pentru realizarea unui viitor fericit în propria țară.

POSSIBILITĂȚI DE REDRESARE A SITUATIEI

După 10 ani de așteptări, este cauzul să punem capăt resemnării.

Este momentul ca partidele politice să-si facă o autoevaluare cinstită, să-si facă la ele acasă curățenie, să-si împrezească doctrina și programele strategice, să-si atragă și să-si formeze propriul activ devotat, să-si construiască alianțe și parteneriate durabile, să fuzioneze sau să se autodesfălăzească dacă este cazul. Oamenii de știință și cultură, specialiștii, toți oamenii capabili, cu deosebire tineretul, trebuie să purificască starea de izolare și să se înscrie în efortul general de a contribui la schimbările radicale necesare redresării. Avem nevoie de partide politice puternice și hotărîte să lupte pentru convingerea populației prin fapte asupra capacitații lor de redresare a situației. Calitatea actului politic este necesar să se ridice la nivelul satisfacerii dorințelor și necesităților, mereu în schimbare, ale cetățenilor statului, indiferent de origine etnică, de credință religioasă, sexul sau vîrstă acestora.

Partidele politice sunt chemate să înțeleagă faptul că majoritatea cetățenilor țării, ca beneficiară a prestațiilor lor, are acum cu totul alte dorințe și necesități decât în trecutul istoric. Acești cetățeni au trecut prin experiență dură și amară a ultimilor 40 de ani, de izolare față de progresele culturii, științei și tehnicii universale, de condiții grele de muncă, de lipsa de motivație, de încătușare a inițiatiivelor individuale și de grup. În aceste condiții, responsabilitatea socială a tuturor partidelor politice este necesar să treacă pe primul plan.

De asemenea, partidele politice trebuie să înțeleagă bine faptul că situația internațională este cu totul alta decât cu 40-50 ani în urmă. Tendința comunitară în Europa este foarte pronunțată, dar nu în orice condiții. Nu numai că exigentele accesului sunt mari și nu are cum să fie altfel, dar țările care acced trebuie să fie în stare să înțeleagă pasul cu țările avansate, iar disputele între țări trebuie să dispară și toate eforturile interne trebuie dirigate spre dezvoltare, în condițiile intereselor comunitare.

Mai trebuie observat faptul că majoritatea țărilor comunitare tind către o social-democrație autentică, compatibilă cu structura comunitară.

A crede, astăzi, că se poate guverna cu succes folosind aceleași metode și mijloace ca în trecutul istoric este iluzoriu.

Fiecare partid politic ar trebui să se străduiască să-si stabilească o metodologie științifică, adecvată necesităților noi apărute. În rezolvarea multitudinii de probleme cuprinse în programe sau aplicate pe parcurs, nu se mai poate proceda după inspirația de moment a unor lideri ori a consilierilor acestora. Există necesitatea organizării programelor pe proiecte și a promovării lucrului în grup, dând frâu liber creativității colective, cu cointeresarea celor mai capabili oameni.

În conduceră partidelor politice este necesar să se aplique principiile și instrumentele managementului modern:

- Răspuns ferm nevoilor și așteptărilor alegătorilor;

- Însușirea responsabilității sociale față de alegători;

- Dezvoltare spiritualului partenerial (adeziunea totală a tuturor factorilor pentru realizarea obiectivelor); comunicarea totală;

- Promovarea unui proces de inovare în toate activitățile, inclusiv în cele manageriale;

- Dezvoltarea pasiunii pentru schimbarea de mentalitate a oamenilor și pentru promovarea capacitații de a acționa a acestora;

- Utilizarea de tehnici, mijloace și instrumente de conduceră moderne, simple, dar capabile să asigure un pilotaj eficient;

- Dezvoltarea activității de instruire, autoinstruire și educație permanentă, pentru toți membrii partidului politic, inclusiv pentru lideri;

- Prioritate laturii acionale în locul celor verbale, declarate;

- Exemplul personal, prin practicare managementului participativ;

- Dezvoltarea activității previzionale.

Conducătorii partidelor politice vor trebui să știe să stimuleze participarea membrilor de rând la luna deciziilor și să asculte părerile alegătorilor, promovând fără rezerve propunerile pertinente ale acestora.

Este, desigur, necesar și o schimbare radicală a culturii de partid, a atitudinii membrilor de rând ai partidelor politice. Vor trebui smulse din rădăcini: **vedetismul, plăconeala, tendința de chivernisală cu orice preț, mita, calomnia, fraudele, corupția și toate celelalte racile ale trecutului.** Sunt de cultivat:

- Orientarea fermă a tuturor membrilor partidelor politice spre nevoile alegătorilor;

- Cinstea și sinceritatea, la loc de frunte;

- Voința și ambizia de a contribui la satisfacerea nevoilor alegătorilor;

- Inițiativa în rezolvarea problemelor (personal și în grup);

- Răspunderea în îndeplinirea obligațiilor;

- Încredere în colaboratori;

- Comunicarea deschisă;

- Dorința de informare;

- Dorința de instruire permanentă;

- Satisfacția lucrului bine făcut de la început;

- Cunoașterea profundă și aplicarea consecventă a principiilor izvorăști din doctrina fundamentală a partidului.

SOCIETATEA CIVILĂ ȘI PARTIDELE POLITICE

Întrucât partidele politice sunt până la urmă generate de însăși societatea civilă, formată din întreaga populație a țării, indiferent de origine etnică, credință religioasă, sex sau vîrstă, aceasta nu mai poate rămâne pasivă față de calitatea schităză a actului politic în România. Partidele politice vor trebui să se supună unor schimbări radicale, pentru a corespunde așteptărilor societății civile, ori să falimenteze. De modul și rapiditatea cu care se vor realiza aceste schimbări depinde viitorul țării și al întregului popor. Instrumentul decisiv va fi, desigur, votul electoratului, dar întreaga societate civilă din România va trebui să se implice fără întârziere în determinarea acestor schimbări fundamentale.

Fundația Română pentru Promovarea Calității (FRPC), organizație a societății civile, fără apartenență politică, împreună cu membrii săi fondatori, printre care Asociația Generală a Inginerilor din România (AGIR), Asociația Generală a Economiștilor din România (AGER), Societatea Română de Fiabilitate (SRF), Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR) și alte organizații membre persoane juridice, precum și cu un număr important de personalități membre persoane fizice, doresc să se implice în stimularea societății civile pentru sprijinirea formării, dezvoltării și consolidării în România a unor partide politice doctrinare puternice, credibile și eficiente în redresarea țării, prin îmbunătățirea continuă a calității actului politic și a tuturor activităților de gestionare și administrare a comunelor, județelor și statului democrat. În acest sens, FRPC își propune să organizeze FORUMUL MIȘCĂRII PENTRU PROMOVAREA CALITĂȚII ACTULUI POLITICO ÎN ROMÂNIA. La acest FORUM vor putea participa membri ai societății civile în nume propriu, indiferent de originea etnică, de credință religioasă, de sex sau de vîrstă, precum și de apartenență politică, care doresc să contribuie la inițierea și stabilirea coordonatorilor și principiilor de bază ale Mișcării pentru Promovarea Calității Actului Politic în România. Se scontență că acest FORUM să prilejuiască adoptarea de PROGRAME pentru:

- Sprijinirea principalelor partide politice doctrinare pe timpul pregătirii alegerilor pentru noua legislatură. Aceste partide politice ar urma să fie sprijinite în mod egal pe timpul alegerilor prin acțiuni de mediatizare sau și dezbateri organizate, scotându-se în evidență, cu deosebire, programele făcute în vederea asigurării calității actului politic.
- Sprijinirea principalelor partide politice doctrinare pe timpul pregătirii alegerilor pentru noua legislatură. Aceste partide politice ar urma să fie sprijinate în mod egal pe timpul alegerilor prin acțiuni de mediatizare sau și dezbateri organizate, scotându-se în evidență, cu deosebire, programele făcute în vederea asigurării calității actului politic.
- Sprijinirea principalelor partide politice doctrinare, în comunele și județele în care acestea vor fi câștigat alegerile locale. Sprijinul va putea consta din asigurarea de asistență acordată la cerere Consiliilor Comunale, Consiliilor Municipale și Consiliilor Județene, în scopul îmbunătățirii calității produselor și serviciilor, pentru îmbunătățirea calității vieții economice, sociale și culturale, pentru protecția consumatorilor și a mediului.
- Sprijinirea partidului/partidelor politice de guvernământ pentru stabilirea și aplicarea consecventă a Politicii Naționale a Calității.

Dezbateră publică sub egida Institutului de Sociologie și Opinie Publică din cadrul Fundației „România de Mâine”

Starea națiunii după zece ani de tranziție. ROMÂNIA ÎNCOTRO?

(Continuare din nr. trecut)

Pentru lichidarea blocajului financiar existent și prevenirea regenerării lui ulterioare sunt necesare atât accentuarea autonomiei funcționale și a răspunderii agenților economici, cât și intervenția statului pentru a asigura o bună funcționare a mecanismului general al tranzitiei la economia de piață. Relațiile dintre microdecizii agenților economici și macrodecizii statului trebuie astfel concepute încât să asigure dezvoltarea economică și satisfacerea nevoilor reale ale societății. Macrodecizia, ce se ia la nivelul statului, trebuie să aibă ca efect completarea și sprijinul dezvoltării agenților economici autonomi. În funcție de mersul tranzitiei, statul, care are obligația să corecteze eșecurile, inclusiv blocajul financiar și să vegheze la funcționarea mecanismului general al economiei naționale, trebuie să coreleze rațional și efectiv, în proporții care să asigure dezvoltarea economică, protecția agenților economici cu capital de stat, „producători de pierderi”, cu respectarea cerințelor economiei de piață. Protecția sau tolerarea continuă a ineficienței este mai dăunătoare decât falimentul în sine. Or, economia de piață, în esență ei, nu tolerază ineficiența și deci nici blocajul financiar.

Măsurile de eradicare a cauzelor care determină blocajul financiar sunt de competență atât a agenților economici, cât și a statului. Ele pot avea caracter general, dar și specific. Unele sunt de ordin legislativ, iar altele se înscriu în prevederile legale existente.

În sinteză, unele soluții menite să contribuie la lichidarea și prevenirea blocajului financiar ar putea fi: clarificarea strategiei guvernamentale în ceea ce privește evoluția structurii pe ramuri a economiei naționale și a mecanismelor economico-financiare de susținere corespunzătoare, care să contracareze pe termen lung efectele cronicizate ale blocajului financiar; combaterea corupției și economiei paralele; promovarea unei politici de impozitori și exporturi adecvată nevoilor economiei; asigurarea coordonării politicilor monetare și de credit cu nevoile economiei reale; elaborarea unui program de stabilitate monetară.

Austeritatea bugetară

Caracterul austерă al bugetului de stat este determinat de nivelul relativ scăzut al resurselor posibil de mobilizat în raport cu cerințele de fonduri în creștere. De asemenea, în proiectarea bugetară se ține seama de obiectivele de control asupra ratei inflației și asupra raportului dintre creșterea prețurilor și puterea de cumpărare.

O analiză judicioasă duce la concluzia că în proiectarea bugetară se pornește mai mult de la consecințe decât de la cauze. Numai creșterea economică are ca rezultat și o creștere a veniturilor bugetare, respectiv a resurselor

posibile de mobilizat. Creșterea economică largă corespunzător baza de impozitare și previne astfel erodarea veniturilor bugetare, precum și caracterul austерă al bugetului de stat.

Bugetul de austăritate este o consecință a descreșterii economice. Nu trebuie să fie confuzie între utilizarea rațională și eficientă a veniturilor bugetare și austăritatea bugetară.

Bugetul de austăritate impune măsuri severe de creștere a veniturilor și de limitare a unor cheltuieli. Asemenea măsuri trebuie să reflecte bugetul. Măsurile specifice unui buget de austăritate trebuie să fie reale și concrete, nu declarative.

rezultatul al unei echipe de lucru cu milioane de membri și în măsură sporită al conducerii zilnice a fiecărui membru al acestei echipe.

Democrația este forma de guvernare care proclamă principiul conform căruia puterea aparține poporului. Unde este putere trebuie să fie și răspundere.

Democrație înseamnă libertatea de a spune și dovedi adevărul, de a acționa, de a munci în condiții de liberă inițiativă, în mod decent, civilizat și cu răspundere, în folos personal, colectiv și social. Democrația nu înseamnă a blama și a acuza pe alții. Ea înseamnă, în primul rând, respectul drepturilor celorlați, respectul social. Interesele democratice ale fiecărui

democrația personală înseamnă a acționa, practic, cu decentă și răspundere socială, astfel încât să se asigure democrația tuturor.

Reforma constituie o schimbare de sistem. Ea cuprinde toate sferele activității economice și sociale.

Reforma începe prin schimbarea din temelii a cadrului legal pentru libertatea de mișcare proprie economiei de piață. Economia de piață presupune libera dezvoltare a agenților economici, generalizarea mentalității de întreprinzător, o concepție managerială adecvată, acumularea și dezvoltarea capitalului privat.

Reforma înseamnă crearea unor noi raporturi între oameni, a unui nou mod de viață, schimbarea

formă căruia fără astfel de instituții „tranzitia va fi o durere fără sfârșit, putând să degenerizeze și în haos”.

La întrebarea „România încotro?”, în mod sumar, apreciez că este necesar să se recunoască și promoveze valorile și inteligențele creațioare, să se exprime voîntă de mai bine pusă în serviciul națiunii cu competență și onestitate.

• Starea actuală a națiunii impune crearea unei configurații de producători economici liberi de orice legătură administrativ-tutelară cu statul, dar supusă unor norme juridico-financiare care să exprime interesul public în cadrul statului.

Reforma economică trebuie să aibă ca obiectiv general formarea unei reală economii de piață, eficientă și modernă, din punct de vedere tehnologic, care să asigure condiții decente de viață pentru cetățenii țării.

Consiliul European, întrunit la Luxemburg, în decembrie 1997, a însărcinat Comisia Europeană să evalueze prin rapoarte periodice progresele realizate de țările candidate în pregătirea pentru aderarea la Uniunea Europeană și să tragă concluzii privind oportunitatea deschiderii negocierilor cu noi state. În 1998, Comisia a apreciat în raportul său, că România îndeplinește criteriile politice de aderare, „dar a făcut puține progrese în crearea unei economii de piață funcționale, în timp ce capacitatea sa de a face față concurenței de pe piață internă s-a înrăutățit”. Comisia a apreciat că România mai are un drum lung de parcurs pentru adoptarea și implementarea pricerii și experienței comunitare (acquis-ului comunitar).

Raportul Comisiei Europene publicat la 13 octombrie 1999 marchează un moment de cotitură, recomandând Consiliului European de la Helsinki, din 11-12 decembrie 1999, să decidă începerea negocierilor de aderare cu toate statele, inclusiv România. Comisia a apreciat că „România îndeplinește în continuare criteriile politice de aderare și că s-a dovedit gata să ia măsurile necesare pentru îndeplinirea criteriilor economice, satisfăcând astfel condițiile minime pentru lansarea negocierilor”.

România nu se situează într-o poziție favorabilă în rândul aspirantelor la aderare. Deși a făcut progrese în unele domenii, nu au fost înregistrate avansuri substanțiale la nici unul din criteriile de aderare.

Comisia recomandă începerea negocierilor cu România în anul 2000, sub rezerva luării măsurilor adecvate impuse de situația macroeconomică actuală.

Relansarea economiei nu se realizează numai prin austăritate

● Frustrările și constrângerile sociale trebuie stopate

Prof.univ.dr. Mircea BOULESCU,
decanul Facultății de Management Finanțier-Contabil
a Universității „Spiru Haret”

Reformă, democrație, tranzitie

Democrația reprezintă cel mai favorabil impuls pentru dezvoltare și pentru economia de piață. **Obiectivul esențial al tranzitiei** trebuie să fie transformarea României într-o societate modernă și democratică, capabilă să asigure bunăstarea cetățenilor săi. Noua societate românească trebuie să fie o **societate a democrației, întemeiată pe justiție socială, o societate a libertății cetățenilor și drepturilor omului**.

România este ireversibil angajată pe calea promovării valorilor recunoscute ale democrației instituționale: pluralismul politic, toleranța, drepturile omului, proprietatea privată, prevăzută și apărăță-garantată de lege, libera inițiativă, libera concurență, liberul acces la întreaga mass-media, libertatea de conștiință, drepturile democratice ale colectivităților la identitatea culturală, religioasă, etnică.

Reforma are în miezul ei tranzitie la economia de piață, iar tranzitie nu este posibilă fără democrație.

Înfăptuirea cu realism, inteligență, competență și eficiență socială a obiectivelor tranzitiei, transformarea radicală a societății, presupun activitate în condiții de democrație și modernitate, de loialitate și responsabilitate socială. Reforma, tranzitie, nu trebuie să fie rezultatul numai al activității majorității parlamentare și al echipei guvernamentale, ci, mai ales,

individ înseamnă, tot în primul rând, respectarea și afirmarea diversității de interese ale tuturor cetățenilor țării. Orice cetățean are posibilități vaste să-și exprime opinii și să acționeze pentru interesele personale, dar numai în cadrul sistemului de respect al drepturilor, opiniilor și acțiunilor decente ale oricărui alt cetățean al țării.

Nici un cetățean nu trebuie să considere propriile idei, propriile interese, ca interese ale multor alții cetățeni, fără exprimarea și acceptarea acestora în mod liber, pe cale democratică. Un purtător al cerințelor sociale nu obține această calitate numai prin propria sa voință, ci, în mod obligatoriu, prin exprimarea în acest sens, a celorlați. Democrație nu înseamnă să acuza și să judeci pe alții, fără să fii autorizat pe cale democratică, nu înseamnă să stabilești concluzii în legătură cu mulți alții numai prin propria vizionare. Democrația fiecărui este în limitele democrației tuturor celorlați. În acest context,

societății în ansamblu. Reforma economică reprezintă nucleul întregii reforme. Obiectivul general al reformei economice îl constituie formarea economiei de piață, eficientă și modernă din punct de vedere tehnologic.

Reforma presupune efort permanent de inteligență, decizie și acțiune. În acest context, succesul reformei are o soluție simplă, dar esențială: **munca productivă și concurență loială**.

Perioada tranzitiei este perioada înlocuirii realității vechi cu o realitate nouă.

Profesorul Lawrence Klein, laureat al Premiului Nobel pentru economie, apreciază că *pentru a trece la o economie de piață este nevoie de instituții puternice, o lege bună și falimentul, tehnici de ieșire din faliment, un sistem contabil inteligibil și transparent*.

Necesitatea absolută a unor instituții puternice este susținută și de guvernatorul Băncii Naționale a României, **Mugur Isărescu**, con-

Primim de la Filiala Alba a Uniunii Vatra Românească:

Falsificarea istoriei românilor – o crimă premeditată

Siluirea Istoriei României a fost o acțiune permanentă. Dacă în trecut ea a fost făcută numai de către străini, astăzi la siluire participă și „români”. Este foarte semnificativă dispariția aproape totală a documentelor care se referă la mărimea, la vechimea, la limba tracilor și a geto-dacilor.

Spre nenorocirea noastră, a românilor, și în dauna adevărului istoric, acțiuni similare de sustragere, de ascundere și chiar de distrugere a unor dovezi materiale de continuitate românească în spațiul carpatodanubiano-pontic au avut loc în toată perioada, începând cu epoca feudală, continuând cu epoca modernă și contemporană, inclusiv în zilele noastre.

Au fost și sunt sustrase, fie din muzeele românești, fie de pe șantierele arheologice etc. numeroase asemenea dovezi iar altele păstrate sub cheie, în mare taină, pentru a nu fi cunoscute de public sau cerețători. Așa a putut ajunge la Academia de Științe din Budapesta, cu alte manuscrise și dovezi ale continuității românești, un manuscris într-o seriere criptografică, nedescifrat până azi. Este vorba de așa-zisul Codex Robonzi redactat în Țările Române în secolele XII-XIII, probabil, în latina populară, și realizat cu caracterele scrierii dacice, care ar fi trebuit să fie restituit statului român. Dar căte alte dovezi ale trecutului nostru istoric mai sunt încă ascunse specialiștilor și publicului și căte dintre acestea au fost distruse. Multe dintre dovezile de continuitate descoperite și depuse în muzeu sunt ocolite cu bună știință sau stau ascunse prin fundul vitrinelor. Este cunoscut chiar faptul că în anul 1988, în județul Mureș, a fost organizată „capturarea” unei expoziții itinerante documentar-istorice ale spiritualității românești. Multe asemenea dovezi arheologice, chiar foarte vechi în raport cu venirea popoarelor migratoare pe pământ european (din mileniul I î.Chr – sec.I î.Chr.), sustrase îndeosebi de pe teritoriul Transilvaniei, sunt expuse în diferite muzeu din alte țări interesante, inclusiv din SUA, și prezentate ca

dovezi de „continuitate” aici a unor popoare venite prin secolul X d.Chr. și nu a românilor care au fost „înlăturați” istorie de pe aceste meleaguri de istoricii austrieci, Engel și Sulzer, care ne-au „găsit” un alt loc pentru etnogeneză.

De-a lungul a două milenii de ingerințe barbare în viață, **cultura și civilizația geto-dacă și apoi românească**, acțiunile alogenilor, fie infiltrări în interior, fie rămași la fruntarii, au avut efecte dintre cele mai negative asupra culturii românești, deformând aproape total apotul real al geto-dacilor și apoi al românilor la cultura și civilizația românească și europeană. Ne referim la scriere, la limba și originea acestora prezențând diferite dovezi și creații culturale autohtone ca împrumuturi și nu ca elemente originale născute pe teritoriul ţării noastre prin activitatea locuitorilor acestor pământuri. S-au folosit multe afirmații nefondate,

O analiză atență a culturilor de-a lungul istoriei ne atestă că multe culturi au fost distruse în mod violent, nu pentru că distrugătorii ar fi fost posesorii unei culturi și civilizații superioare, ci pentru că s-a urmărit distrugerea etnică a poporului respectiv după principiul că distrugându-i-se cultura și pe cei care o promovează va dispărea și poporul respectiv ca identitate de sine stătătoare. Acesta a fost și a rămas obiectivul principal și scopul final al războiului disimulat dus împotriva poporului român. A fost și a rămas un război multilateral dus împotriva pământului, sufletului, limbii, credinței și valorilor morale și material-spirituale ale neamului românesc, război care își actualizează permanent arsenalul, procedeele și metodele de ducere. Este ceea ce întâlnim și astăzi în acțiunea și disputa manualelor „alternativelor” de istorie, precum și

Asistăm după 1989 la încercări concrete de „retușare” a Iстории României pentru a o face mai

„fotogenică”, dar nu mai adevarată, chiar dacă această retorică este un camuflaj. La Congresul Mondial de Istorie din septembrie 1995 la Montreal în Canada, la care istorici români nu au fost admisi, s-au emis o serie de teze, cel puțin bizare, care atacă Istoria României dintr-un unghi nou. Potrivit acestor teze, statul și națiunea etnică ar fi niște aberații săngeroase care au provocat în ultimele secole cele mai îngrozitoare tragedii încât ele trebuie să dispare, cedând locul „națiunii culturale”, existență deja în absență a statului. Prin „națiuni culturale” autorii tezelor respective înțeleg religiile occidentale. Ca atare, frontierele trebuie... modificate pentru că nu corespund „criteriilor culturale”, după care ar urma „spiritualizarea” lor, cum le place unora să spună. Primele victime se cunosc: Iugoslavia, Cehoslovacia și urmărea România.

Ideile acestea, care au făcut parte din obiectul dezbatelor la Montreal, au fost luate și din arsenalul unor organizații așa-zise religioase, mișcările New Age (Noua Eră) sau religia mondială unitară și Baha'i, care sunt de origine satanică, ce își au sedii și în România. Adeptii acestor organizații susțin că „Dumnezeu este mor”... Era creștinismului (zisă Era peștelui pentru că apostolii lui Iisus erau pescari) a fost tragică, aducând războiul, neînțelegeri și distrugeri (la fel ca și era națiunilor etnice) și va fi înlocuită cu Era vărsătorului în care se trăiește legătura dintre Eul superior și Univers sau energia cosmică în care oamenii își vor folosi capacitatele oculare paranoamide. Situația se va schimba, susțin aceștia, pentru că „Omenirea se va lepăda de creștinism”. Poate ar trebui reflectat mai mult la cele spuse de șarpe Evei când a ispitit-o să mânânce din pomul din mijlocul Grădinii Raiului: „Hotărât că nu veți muri, dar Dumnezeu stie că, în ziua când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu”.

România se află pe lista de a fi dezmembrată. Nu mai constituie pentru nimenei un secret faptul că **principalul factor unificator** al poporului român este istoria sa. De-

aceea, atacul principal se dă pe frontul istoriei iar lucrul acestuia se face demult. În ultimii ani, cuvântul de ordine al Europei este: „Rescrieți Istoria României”. Există un interes deosebit în a se demonstra cu „argumente” istorice „NECESITATEA SI OPORTUNITATEA DE斯特RÂMĂRII STATULUI NAȚIONAL ROMÂN...” Avocații acestor „idei” sunt și „români”, dar și străini, dar, străinii i-au împins în față pe „români”... (??).

Planurile de dezmembrare ale României ca stat nu sunt noi, ele au fost și au rămas o preocupare permanentă a unor cercuri străine, atât din Vest, cât și din Est, care, acum, mai mult ca oricând în istorie, au căutat aliași și români. Cu ajutorul „cozilor de topor” trebuie nimicită conștiința istorică a românilor, miturile românești, religia noastră ortodoxă, tradițiile noastre istorice, Școala românească, valorile naționale. Acestui scop îl vor sluji, pe termen mediu și lung, actualele manuale „alternative” de Istoria României.

Tot în acest deceniu au venit să „ajute” la rescrierea Istoriei României o serie de „istorici” străini care, pe banii Guvernului român, au scris unele articole și manuale de istorie, au înființat unele instituții de cercetare „istorică” al căror conținut și preocupări nu sunt chiar atât de românești. A apărut în Europa acestui deceniu „**Cortina de catifea culturală**” care a înlocuit „**Cortina de fier ideologică**”, dar cu mult mai subversivă pentru unitatea statului român. Se trasează pe harta Europei

după orientările lucrării „**Cloenirea civilizațiilor ...?**” a sociologului american S. Huntington, linii de demarcare, de frontieră între creștinătatea occidentală (așa-zisele „națiuni culturale”) și creștinătatea ortodoxă, numită granițe între civilizații, aducându-se acuzații statelor din zona ortodoxă de lipsă de toleranță (sic), de mai puțină dezvoltare economico-socială și culturală și mai puțin capabile de a dezvolta un sistem politic democratic. Această concepție de separare între civilizații, cum este ea denumită, a stat la baza războiului internațional împotriva fostei Iugoslavii, o adevărată cruciadă antiortodoxă. Prin metode insidioase, chiar perfide, dar și cu mână „românească” se încearcă transferarea acestui conflict și în România.

Ca organizație a societății civile, Uniunea Vatra Românească Alba, consideră că este mai necesar ca oricând să ne apărâm istoria, miturile și tradițiile, instituțiile conștiinței naționale românești pentru a nu fi deznaționalizate prin cultură și a dispărăea din istorie ca popor de sine stătător. Istoricii noștri, dacă sunt supuși pe prezent, nu trebuie să-și reverse mânia asupra trecutului. Nu am dorit ca de nobilele trăsături morale ale poporului român, inclusiv de spiritul său de toleranță, să profite neprietenii, aşa cum au făcut-o și o fac și în prezent. Ne mândrim cu faptul că aparținem unui popor optimist și printre puținele popoare ale lumii care gândește pozitiv, iar această trăsătură moral-spirituală a sa, în fond, o valoare culturală suntem datorii să o susținem cu toții. Suntem conștienți că o istorie națională adeverată ne lipsește, ea fie că zace sub praful cronicilor și al documentelor, fie că adeverurile sale ni se ascund. Istoriciilor noștri, cu conștiința național-patriotică ridicată le revine datoria să o redescopere și să o facă cunoscută. **Istoria este cartea de căptății a unui popor**, iar pentru noi, români, ea constituie, în plus, principalul factor unificator. Să nu osiliuim că se războiuă

Alba Iulia, noiembrie 1999

O culegere semnificativă pentru pregătirea studenților la Facultatea de Drept a Universității „SPIRU HARET”.

Sesiunea științifică a studenților (iunie 1999)

Din cuprins:	
Un demers relevant pentru cunoașterea și aprofundarea complexității proceselor cauzale (Cuvânt de deschidere) (Prof. univ. dr. Rodica Mihaela STĂNOIU)	7
Argumentum (Lector univ. dr. Ortansa BREZEANU)	9
Rolel factorilor de control social în integrarea postpenală a infractorilor (Juliana TĂNASE, studență, anul III)	11
Unele considerații privind locul și rolul comunității în reinserția socială a foștilor infractori (Olguna BENESCU, studență, anul II, Mihaela MAXIM, studență, anul II, Gabriel NANDREA, student, anul II)	15
Rolul societății în prevenirea recidivei și a marginalizării perpetue a foștilor infractori. Societatea: PIA MATER ori DURA MATER (Mihai DINU, student, anul II, Aurelia DUMITRĂSCU, studență, anul II)	20
Consumul de droguri – factor de risc al delinvenției și, implicit, al marginalizării sociale (Claudia SMEDESCU, studență, anul II)	26
Perspectiva reintegrării sociale a foștilor infractori în vizionarea agenților economici (Florin Romulus PREDA, student, anul II)	35
Familia – factor de reușită a integrării sociale postpenale; studiu de caz (Aurelia CORICI, studență, anul II)	41
Dreptăți de acțiuni educative ale factorilor care asigură asistența postpenală a infractorilor minori (Mihaela MIHAI, studență, anul IV)	46
Recidiva, efect și cauză a eșecului integrării postpenale a infractorilor (Radu ROPOTAN, student, anul II)	53
Alternative la pedeapsa închisorii (Mihaela METINCU, studență, anul IV)	57
Reflectarea în presă a problematicii integrării postpenale a infractorilor (Radu CONSTANTINESCU, studență, anul II)	61
Abandonul școlar și consumul de droguri – factori de risc ai delinvenției juvenile (Florin Romulus PREDA, student, anul II)	68
Spectrul delinvenției juvenile în județul Satu Mare (Cosmin Gh. RATIU, studență, anul II)	91
Unele trăsături specifice profilului de personalitate a infractorului (Oana PREDEANU, studență, anul II)	99
Aspecte teoretice privind delinvenția juvenilă (Ana Daniela TUDOR, studență, anul II)	119

Fals jurnal întocmit și prefațat de Eugen Simion

O contribuție binevenită la cunoașterea operei și personalității lui G. Călinescu

Valeriu RÂPEANU

De ce încep articolul despre una din cele mai interesante apariții ale acestui an editorial și anume originala și pasionanta alcătuire a unui **Fals Jurnal** a lui G. Călinescu, întocmit și prefațat de Eugen Simion, carte apărută nu de mult la Editura Fundației Pro, revenind căteva clipe asupra manualului de Istorie a României, tipărit de Editura Sigma?

Pentru că, în acest manual nu sunt nici cel puțin menționate numele celor două mari personalități ale culturii române de după cel dintâi război mondial – G. Călinescu și Tudor Vianu. Aici nu mai e vorba de simple omisiuni și nici de o perspectivă personală. Ni se poate răspunde că fiecare autor de manual are dreptul la o selecție. Dar în cazurile citate, a omite prezența lor în cultura românească însemnă să te situa pe terenul ignoranții adevărului. Pentru că nimenei n-are nimic împotriva ca Nae Ionescu și Nichifor Crainic să figureze așa cum se cuvine în manualul de clasa a XII-a. Fiecare dintre ei a exercitat o influență hotărâtoare asupra multor studenți care s-au format spiritual și, nu o dată, chiar politic, ascultându-le extaziți lecții, citindu-le articolele din care nu putine au rămas până astăzi pagini antologice ale genului. Dar, înrăuriri – de astă dată de natură pur intelectuală – au avut asupra mai multor generații G. Călinescu și Tudor Vianu. De la catedră, dar și prin ceea ce au scris.

Reprezentanți ai unei direcții filosofice esențiale, cea pe care Tudor Vianu o numea „ideul clasic al omului” și pe care G. Călinescu o definea în lectia sa de deschidere a cursului de la Universitatea din

București „sensul clasicismului”, cei doi sunt ctitori spirituali în adevărul înțeles al cuvântului. Au dat opere fundamentale prin care se afirmă această opțiune filosofică și, în același timp, au avut o contribuție esențială la edificarea unui nou sistem al valorilor în țara noastră.

Să nu fi fost sătiate aceste adevăruri? Să nu fie sătăpăt că în cultura noastră interbelică s-a manifestat deopotrivă cu direcțiile Nichifor Crainic, Nae Ionescu și altele rationaliste, antimistic, antiortodoxe, profund implicăte într-un demers democratic, împotriva extreimii drepte, reprezentate de filosofi precum C. Rădulescu-Motru, critici precum Șerban Cioculescu, Pompiliu Constantinescu, Vladimir Streinu, Perpessicius, Ion Zamfirescu? Operile acestora în colectiv integrală sau în selecții ample ce au apărut, până în urmă cu zece ani, sunt la indemâna oricui. Autorii manualului n-au inovat nimic. Ei s-au înregimentat și au urmat docil o comandă care urmărește „rescrierea” istoriei, prin omiteme, prin excludere, prin eludarea adevărului.

Nu ne-am îndepărtat oare de obiectul discuției noastre, și anume, apariția la Editura „Pro” a unei relevante selecții din opera lui G. Călinescu care să suplineză absența unui **Jurnal**, gen care, așa cum spune Eugen Simion, aflat în persoana marelui critic „cel mai vehement adversar” printre criticii români? Nu. Deoarece, relevând aceste adevărăte și binevenite acte de cultură, se cuvine să ne întrebăm, deopotrivă, care a fost cauza unor absențe.

Era de dorit ca Ministerul Culturii să organizeze o sesiune științifică

nățională pentru a releva contribuția esențială pe care a avut-o criticul, istoricul literar, eseulit, romancierul, profesorul la dezvoltarea culturii noastre. Sesione în care cu demnitate, curaj, în lumina adevărului să se fi putut dezbaté și aspectele biografici scrierii și angajații sale politice care, astăzi, sunt pusă cu insistență în lumină, fără să se caute explicația, fără să se meargă la esența unei personalități atât de ciudate, atât de contradictorii, atât de neașteptată în reacțiile ei de la o zi la alta, de la un moment la altul, așa cum reiese și din paginile acestui **Fals Jurnal**, bazat pe o intimă cunoaștere a operei lui G. Călinescu.

Identitatea națională, profilul spiritual al acestui popor nu le putem evidenția decât prin discutarea lucidă a ceea ce au reprezentat cele mai de seamă spirite ale acestei țări supuse la atâta seisme ale istoriei. Neorganizarea unei asemenea sesiuni naționale reprezintă un act de conformism, de lașitate, o dovadă a faptului că nu comandanțele intelectuale guvernează astăzi, ci cele de partizanat politic meschin.

Cu atât mai lăudabilă a fost inițiativa Academiei Române, a Institutului „G. Călinescu” și a altor instituții care au organizat exemplarele sesiuni științifice.

După cum ne întrebăm de ce nu s-au luat toate măsurile ca ediția operelor lui G. Călinescu, ca și seria volumelor intitulată **Cronici literare și recenzii** – exemple de ediții critice rigurose întocmite – să înainteze în mod semnificativ? Ar fi trebuit și ar trebui ca Ministerul Culturii să acorde Editurii Minerva toate înlesnirile materiale pentru ca aceste ediții să se realizeze în timp util. Dar, din păcate, nu este cazul numai al scrierilor din opera lui G. Călinescu. Aceasta merită o dezbatere specială.

Deocamdată, să ne oprim asupra acestui **Fals Jurnal** și să ne întrebăm, o dată cu criticul Eugen Simion, de ce nu a scris G. Călinescu un adevărat **Jurnal**?

În substanțialul studiu introducăt care însoțește **Falsul Jurnal**, Eugen Simion dă răspuns la întrebarea: de ce G. Călinescu a fost un atât de înverșunat inamic al Jurnalului intim pe care, nu o dată, l-a parodiat, cu spumoasa lui inteligență? Ceea ce aș reține, în primul rând, este ceea ce a călătorit acelui editii numește ... „Oroarea față de indiscrețiile biografice”.

Fără îndoială, aceasta venea și din ceea ce se spune în amintitul studiu introductiv și din ceea ce s-a spus, și anume „complexul patemitaș”. Să am adăuga din acea traumă a copilului care nu s-a cunoscut tatăl, traumă care nu s-a vindecat niciodată, adâncinduse, aș întrăzni să spun, pe măsură ce notorietațea și chiar gloria îi inconjurau numele.

Se pune întrebarea de ce atunci când G. Călinescu putea să-și noteze nestingherit faptele vieții sale de intelectual, nu a făcut-o? Pentru că cei ce l-au cunoscut – chiar și la sfârșitul vieții – când boala îl întuia la pat, când era chinuit, la propriu și la figurat, când nu mai avea nici o speranță, știa că el era mereu la curent cu totul. Între 1962-1965 am fost deseoară în casa din strada Vlădescu și la Sinaia.

Așculț până seara târziu Radioul, micul tranzistor era nelipsit din patul lui. Pe dușumea se aflau teancuri de ziare și reviste. Citite și subliniate. Îi enervau mai ales greșelile de stil. Într-o zi, abia intram pe ușă, când m-a interpelat fluturând ultimul număr din revista „Viața Românească”. „Râpeanu, cine e... Are douăzeci de greseli de stil pe pagină”. și a intors revista, arătându-mi paginile înnegrite de însemnările sale. I-am dat căteva detalii. După care a dat din umeri și a spus plăcit: „Ce să faci, revistă condusă de Demostenie Botescu”! De ce nu și-a însemnat într-un Jurnal impresivel? Pentru că, fire sinceră, dezarmant de sinceră, a spus totul – cel puțin că aceasta a fost posibil – în scrisul său. și în unele împrejurări, în scrisorile sale care sunt, nu o dată – mai ales în perioada ultimă – grăitoare, pentru drama trăită de autor, pentru zbaterile de a-și vedea tipărit romanul **Scrinul negru** la care tinea atât de mult și a căruia apariție era întârziată lunii și ani de zile. Fără îndoială, putem regreta că G. Călinescu nu a jinut un Jurnal, mai ales în anii când accesul în paginile ziarelor și revistelor îi era drăguț cu strășnicie. Pentru că notațiile lui ar fi musti de trăiri intelectuale, de observații pertinente asupra oamenilor, deoarece G. Călinescu era un scriitor dotat cu un fin simț psihologic și ar fi cuprins o mină de informații, în sensul superior al cuvântului, despre viața noastră culturală și socială. Ne-ar fi rămas o imagine adevărată a vieții, așa cum a fost într-o perioadă atât de contorsionată din istoria României. Si nu una „aranjată”, „cosmetizată”; cum se întâmplă în Jurnalele de astăzi ale conformiștilor de ieri.

Și n-a făcut-o nici atunci pentru că nu concepea altfel actual critic decât făcut public. Imediat și fără ocolisuri.

Ca să dea o imagine decentă care l-a caracterizat mereu pe G. Călinescu, Eugen Simion a reprodat și scrisori pe care G. Călinescu le-a trimis „încomparabilei Vera”, cum o numește pe soția sa, Alice-Vera Călinescu, într-o dedicătă, scrisori în care vorbește de cele două succese crize sentimentale trăite când abia trecuse de șaizeci de ani și despre care ne vorbește, cu mai multe amănunte, Pavel Tugui în interesanta sa carte documentară „Amurgul demurgilor – Argești, Blaga, Călinescu”, Editura „Floarea Dorurilor”.

Trăirile lui G. Călinescu erau esențialmente intelectuale, tensiunile pe care și le exterioriza erau de natură spirituală, viața sa se desfășura la incandescentă meditaților despre literatură și despre cultură, iar atunci când se referă la tărâmul politic și social remarcile sale capătă o valoare esențială, care nu se mărginesc doar la un moment. Ceea ce ne atestă acest **Fals Jurnal** este faptul că, dacă viața lui G. Călinescu transpare din puținele, foarte puținele mărturisiri cu caracter biografic, dacă nemulțumirile personale ne apar în primul rând din scrisori asternute pe hârtie, în stări de iritate care îl faceau să fie nu o dată cumplit de nedrept – în corespondența lui nu „mine pios”,

cum fac alții, viața lui intelectuală ne apără în plenitudinea manifestării ei. Nu referințele la cotare sau cotare scriitor, acesta le întâlnim în cronicile și articolele sale, ci meditațiile asupra vieții, asupra oamenilor sunt de o profunzime, de o originalitate, de o frumusețe morală, care ni-l relevă pe adevărul George Călinescu. Chiar și în scrisorile sale moralistul e prezent.

„Canalii neostenite, care atunci când pierde țara nu se găsesc decât la posturi”. Cuvintele acestea au fost asternute pe hârtie de G. Călinescu în ziua de 8 februarie 1941 într-o scrisoare adresată lui Alexandru Rosetti, unul din cei ce au avut intuiția genului călinescian și i-au oferit condițiile editoriale optime afirmării lui. După aproape șaizeci de ani le citim de parcă ar fi scrise de un contemporan. Si aceasta deoarece G. Călinescu, chiar referindu-se la împrejurări care păreau ale momentului, relevă permanențe morale, extrăge trăsături, care, din păcate, s-au repetat cu prisosință. Doi ani mai târziu, într-o scrisoare tot către Al.Rosetti, el se autoportretează cu francheză: „Oameni ca mine, asociali, dar cu meditația intinsă asupra unui sector larg al vieții”. Si, într-adevăr, „meditația” călinesciană nu ne apare din paginile acestui **Fals Jurnal** marginită doar la tărâmul literaturii. Fără îndoială, paginile sale conțin observații pline de adevară despre literatură, despre scriși și scriitor, despre contemporaneitatea artiștilor și despre destinul postum al operelor, despre gusturile publicului, ca și despre selecția în răspără a acestuia, despre ceea ce vor cititorii și atâtea alte aspecte ale literaturii văzută în legătură cu timpul prezent și cu eternitatea. Dar nu numai atât, moralistul de care am vorbit își extinde aria observației asupra tuturor domeniilor vieții sociale. „Asocialul”, care era G. Călinescu, vedeau mai bine decât mulți, metehne sociale, obiceiuri înrădăcinat, surprinse în cîteva cuvinte.

Ne-ar trebui mult spațiu să extragem toate aceste gânduri care s-au transformat în adevarătă maximă cu o valoare definitorie.

Fals Jurnal reprezintă una din aparițiile editoriale de mare însemnatate ale acestui an. Eugen Simion care, de ceze an, a avut curajul și demnitatea să stea împotriva currentului denigrator, afirmand valoarea iesită din comun a lui G. Călinescu și a operei lui, ne-a dat, prin această carte, posibilitatea să-l cunoaștem pe acest intelectual de geniu, să pătrundem în tainele gândurilor lui dăruiu publicului sau celor apropiati. Prin selecția realizată ne apar deopotrivă furtunile lăuntrice ale lui G. Călinescu, vexațiunile la care a fost, nu o dată, supus de succese dictaturi. Ne apropiem de explicarea „cazului Călinescu” atât de rudimentar infățișat de profesioniștii denigrării lui.

Dar mai mult decât atât: trăim prin această carte în registrul ideilor înalte, ne simțim racordăți la tensiunea gândurilor unui intelectual care a rostit atâtea adevăruri cu care ne confruntăm neconținut. Ca la sfârșitul lecturii să avem sentimentul unei reale îmbogățiri sufletești.

G. Călinescu: „Noi suntem sau comuniști, sau fasciști, sau hitleristi sau democratii, suntem tot ce sunt alții. Nu propunem nimic nou. Luăm parte la discuția universală decât ca umbre”.

(Continuare din pag. 1)

Acstea idei au stat la baza dezbatelor care au urmat. Schimbarea este întotdeauna o experiență inconfortabilă și, de aceea, el a insistat asupra perspectivelor schimbărilor sociale în viitorii 10 ani. Premisa de la care a pornit a fost aceea că, în anii viitori, transformările potențiale vor fi mai radicale decât cele din ultimii 10 ani. În acest sens, a prezentat o serie de date, fapte și a avansat mai multe ipoteze referitoare la evoluția viitoare a societății umane contemporane. Din punctul său de vedere, atât timp cât S.U.A. vor fi în măsură să dirijeze instrumentele financiare și ale comerțului mondial, capitalismul va rămâne modelul și forța directoare a economiei mondiale. Dar care sau ce fel de capitalism? Pentru că, în prezent, există mai multe tipuri de capitalism. Și dacă revenirea la trecut sau „reîntoarcerea la natură” nu mai sunt posibile, nici nu se poate continua nelimitat în direcția în care acționează capitalismul financiar contemporan, de rezultatele și beneficiile căruia nu profită decât o mică minoritate, majoritatea rămânând într-o situație de sfârșită și în stare de dependență generalizată. În aceste condiții, se apreciază ca fiind din ce în ce mai evidentă necesitatea reprojecției și reconstruirii unui nou sistem instituțional, economic, social și politic, capabil să stăpânească forțele sociale spontane care acționează puternic în societățile contemporane și să protejeze pe toți membrii societăților actuale. Pentru că, instituțiile de până acum – marii companii și corporații economice, sindicatele, chiar guvernele naționale – nu mai sunt capabile să preîntâmpine sau să controleze schimbările sociale și economice din ce în ce mai dezordonate, mai rapide și cu implicații din ce în ce mai perverse.

Unul dintre mesajele esențiale ale recentei Conferințe AUDEM se traduce astfel: Valorile care trebuie să fie situate la baza eforturilor de înnoire instituțională sunt: recunoașterea apartenenței la lumea în care trăim, a tuturor oamenilor de pe planetă, indiferent de societățile în care își înneacă amarurile; asigurarea și promovarea încrederei oamenilor în ei însăși, în semenii lor și în instituțiile care regleză viața lor comună; respectul reciproc și coeziunea socială, ca fundamente ale unei vieții comune normale și echitabile; realizarea unei veritabile solidarități umane și sociale. Pentru realizarea unor asemenea obiective există mai multe modele posibile. Unul este cel al „societății exclusive” caracteristic, în special, S.U.A., care se bazează pe: societatea individualistă, (individualismul fiind considerat valoarea și sursa esențială a progresului economic și social); pe autonomia personală și corporativă strictă; pe promovarea tuturor reglementărilor menite să asigure stabilirea și respectarea proprietății private în toate domeniile vieții individuale și sociale. În acest tip de societate capitalistă, toate problemele legate de aceste elemente sunt rezolvate pe deplin. Nu sunt și nu pot fi rezolvate la fel acele componente ale vieții sociale care trebuie să fie realizate în mod colectiv: protecția mediului și serviciile adecvate acestuia, educația, sănătatea etc. Ignorarea acestui adevăr face ca sistemele politice ale

acestui tip de capitalism să degenereze într-un continuu demers între grupe de interese economice aflate în permanent conflict.

Un alt model alternativ, dezvoltat în lucrările Conferinței, ar putea fi cel al societăților bazate pe economie de piață nonindividualistă, cel al „societăților incluzive” (Japonia, Elveția, Norvegia, Singapore), care accentuează asupra dreptului și a datoriei de a fi parte a comunității. Acest tip de societate încurajează dezvoltarea încrederei și a responsabilității, a comportamentului cooperativ și, în ansamblu, oferă mai multă securitate membrilor lor. Sistemele lor educaționale funcționează la standarde înalte, poluarea se află sub control, străzile sunt curate, statele respective au rate mult mai scăzute ale criminalității și.m.d.

Există și un alt model posibil, cel al capitalismului social, care să ar putea baza pe realitatea demonstrată, că forță esențială a creativității provine din cooperare sau colaborare. Cu cât lucrezi împreună cu mai mulți parteneri, cu atât poți dobândi încredere că răsuți mai puțin.

Prezență și viitoare a națiunii, să asigure posibilitatea de a participa la și de a împărtășii echitabil puterea, bunăstarea și șansele de dezvoltare. Așadar este vorba despre o societate inclusivă, democratică și liberală, în centrul căreia să fie situată ca valoare supremă, încrederea, fără de care calitățile capitalismului nu vor putea fi valorificate, în așa fel, încât el să devină tolerabil, pentru toți cei ce vor fi antrenăți în schimbările radicale care vor domina deceniul viitor.

În cadrul Adunării generale a membrilor AUDEM au fost soluționate o seamă de probleme curente: aprobarea raportelor privind adunarea generală din 1998, balanța veniturilor și cheltuielilor din anul 1999; proiectul de buget pe anul 2000, precum și raportul privind situația la zi a membrilor AUDEM. O problemă specială a fost cea privind modificările la Statutul Asociației care au vizat o nouă structură a Comitetului director. Pe baza acestor modificări aprobată de Adunarea generală au fost aleși noi membri ai Comitetului director, președinte fiind ales Evans Roth, de la Tennessee University S.U.A.

Mulți și interdisciplinar statoveni sunt în activitatea universității noastre care, în acord cu exigențele moderne manifestate pe plan mondial, realizează o vastă sinteză educațională și științifică.

Fiecare profesor universitar este și un cercetător avizat, iar prin exercitarea acestei condiții superioare, studenții își îmbogățesc orizontal de gândire și dobândesc valențe noi în exercitarea viitoarei lor profesii.

Interesul arătat comunicării noastre ne-a întărit încrederea că Universitatea „Spiru Haret” se află pe drumul cel bun, în plin proces de afirmare pe plan european.

x x x

Publicăm în continuare, comunicarea susținută în plenul Conferinței de delegații Universității „Spiru Haret”.

La începutul anului universitar 1999-2000, an de final de secol, Universitatea „Spiru Haret”, ca instituție de învățământ superior relativ recent constituită, este implicată într-un ansamblu de procese, pe de o parte, de consolidare, pe de altă parte, de înnoire

universității ca instituție de învățământ particular – de fundație, actualele eforturi de ridicare a calității și eficienței procesului formativ-educativ sunt structurate pe:

- diversificarea programelor universitare, în vederea asigurării unei pregătiri profesionale optime a studenților;

- creșterea continuă a competitivității calificărilor asigurate studenților, de către toate facultățile și colegiile Universității;

- dezvoltarea activității de cercetare științifică;
- extinderea și modernizarea continuă a tuturor componentelor infrastructurii procesului de învățământ;

- îmbunătățirea gestiunii resurselor și a managementului educațional.

Aceste orientări și obiective majore ale evoluției Universității noastre se concretizează, între altele, în următoarele elemente și date concrete:

- parcurgând cu succes etapa autorizării și trecând în fază superioară a acreditării, în acest an universitar, Universitatea funcționează cu 22 de facultăți și 16 colegii universitare autorizate, dintre care 7 facultăți sunt intrate în procesul de acreditare;

- în facultățile și colegiile Universității studiază în actualul an de învățământ circa 24.000 de studenți;

- din acest an universitar urmează să fie introdus învățământul la distanță, formă de învățământ modernă, eficientă, care, prin specificul exigențelor sale, antrenează înaintarea unui post propriu de televiziune, studiori de înregistrare a cursurilor și sisteme adecvate de transmitere a acestora la distanță, acțiuni aflate în faze avansate de realizare;

- concomitent, se desfășoară acțiuni menite să promoveze formarea interdisciplinară a absolvenților, prin crearea de unități adecvate pentru formarea și perfecționarea profesională continuă, promovarea studiilor postuniversitare și doctorale.

Măsuri speciale au fost luate pentru extinderea și dezvoltarea activității de cercetare științifică universitară. În acest sens, pe lângă structurile de cercetare științifică create anterior (Academia de Studii pentru Dezvoltarea Economico-socială a României, Academia de Cultură Națională „Dimitrie Gusti”, Institutul de Sociologie și Opiniile Publică), au luat ființă și funcționează alte institute de învățământ superior și de cercetare:

- Institutul de Cercetare și Învățământ Superior în Domeniul Religiilor;
- Institutul de Cercetare și de Învățământ Superior în Domeniul Tehnicii și Tehnologiilor Avansate;

- Institutul de Invățământ Superior și Cercetare Medicală, singurul institut particular de acest tip din țară (care se află deja în al treilea an de funcționare);

- sunt în proces de constituire și alte institute, cum ar fi Institutul de Științe Agricole și Medicină Veterinară, Institutul de Arte și.a.

Aceste unități se constituie într-o rețea coerentă, atât de promovare a cercetării și creației științifice, cât și de continuu ridicare a calității și eficienței învățământului oferit de Universitate și, deci, într-o puternică forță intelectuală, capabilă să asigure și să confere performanță și competitivitate întregii activități a Universității.

(Continuare în pag. 7)

„De unde venim, încotronează îndreptăm?”

- Conferința anuală aniversară a Alianței Universitare pentru Democrație
- Delegații români au susținut comunicarea: Universitatea „Spiru Haret” într-o nouă etapă de dezvoltare

În societățile de acest tip se dezvoltă capacitate precum: a împărtișii în mod real informația, riscurile și beneficiile; a reuni oamenii pentru a reinvesti în noi produse și pentru a intra pe noi piețe; a promova relații sociale care să ajute oamenii să coopereze și să acționeze în mod solidar; prin intermediul rețelei de relații sociale să se creeze capital social. În acest tip de societății, etica încrederei și a cooperării sunt tot atât de importante ca individualismul și autointeresul și favorizează formarea de instituții capabile să producă în mod efectiv solidaritate socială.

Cum să ar putea ajunge la astfel de societăți? – a fost întrebarea firească ce a structurat interesantul schimb de opinii din cadrul Conferinței. Prin investiții susținute în noile instituții care să creeze solidaritate socială, pe bază de inovație, creștere și progres social și, deci, constituirea unor societăți inovative și inclusive, prin sinteza virtușilor celor trei tipuri de capitalism, existente în prezent. Este vorba de un nou tip de societate – ca alternativă la versiunea ingustă a capitalismului de piață contemporan – în măsură să promoveze spiritul deschis, corectitudinea, cinstea și dreptatea; responsabilitatea și coeziunea socială; să asigure fiecărui o parte tangibilă din avuția

Membrii delegației Universității „Spiru Haret” au prezentat comunicarea: Universitatea „Spiru Haret” într-o nouă etapă de dezvoltare, au participat la lucrările științifice și la adunarea generală AUDEM și au purtat discuții cu reprezentanți a cinci universități din S.U.A., în vederea stabilirii de contacte și acțiuni de cooperare viitoare.

Comunicarea noastră a fost primită cu viu interes, determinat de faptul că direcțile în care se desfășoară acțiunile Universității „Spiru Haret” nu numai că se înscriu armonios în ansamblul transformărilor în care se află angajat întregul sistem de învățământ superior românesc, dar multe din aceste transformări sunt anticipate printr-un efort de creație prospectivă, prevăzut în toate colectivile universității noastre. A fost remarcată cu deosebire structura complexă, complementară, deschisă a universității noastre, în cuprinsul căreia funcționează 22 de facultăți și 16 colegii universitare autorizate, dintre care 7 facultăți se află în procesul de acreditare, și în care se pregătesc, în acest an, circa 24.000 de studenți. Totodată, participanții la lucrările Conferinței au arătat un interes deosebit față de spiritul

permanență a infrastructurii și a curriculum-ului studiilor, în eforturile de a-și eficientiza relațiile sale cu societatea românească, aflată în tranziție de la un sistem social, la altul.

În acest context, atât factorii manageriali, cât și personalul didactic și științific de specialitate sunt preocupăți de realizarea unui asemenea obiectiv în acord cu exigențele procesului de globalizare a educației, de ramificare din ce în ce mai profundă a învățământului contemporan, precum și cu mobilitatea crescândă a necesităților și intereselor studenților și cu creșterea generală a competiției dintre universitățile contemporane.

Direcțile în care se desfășoară acțiunile Universității noastre se înscriu armonios în ansamblul schimbărilor și transformărilor în care sunt angajate și celelalte universități din România, în cadrul unei politici universitare naționale înnoite, centrate pe două coordonate majore: racordarea învățământului superior la stadiul actual și tendințele dezvoltării științei, tehnologiei și culturii, la necesitățile actuale și de perspectivă ale dezvoltării sociale și economice a țării, precum și compatibilizarea sa cu cel european.

Asocind avantajele care derivă din autonomia universitară specifică

(Continuare din pag. 6)

Unul din proiectele în jurul căruia sunt concentrate toate forțele de cercetare este proiectul de anvergură națională **Enciclopedia performanțelor românești în secolul XX**, ale cărui rezultate urmează să fie valorificate într-un număr de peste 20 de volume, reflectând realizările românești din aproape toate domeniile și sferele sistemului social, economic, științific, tehnologic, cultural și.

În concordanță cu obiectivele și misiunea Fundației „România de Mâine”, în cadrul căreia funcționează Universitatea, și a unei politici constante de alocare a unui procent ridicat din bugetul propriu pentru asigurarea și dezvoltarea infrastructurii universitare, în prezent, Universitatea dispune, în proprietate, de spații de învățământ, de cazare, servirea mesei, pentru activități cultural-recreative și de divertisment pentru studenți, în dimensiunile și configurația următoare:

- trei imobile proprii cu o suprafață utilă de peste 20.000 m² disponând de amfiteatre, săli de curs, cabine, laboratoare, săli de seminar, biblioteci etc. dotate cu mobilier și echipamente moderne, în măsură să satisfacă cele mai înalte exigențe ale procesului de învățământ contemporan;

- trei cămine studențești, cu o capacitate de cazare de 1200 locuri, cu dotări și amenajări care pot asigura condiții normale de locuire;

- un complex alimentar multifuncțional, care poate asigura pregătirea și servirea mesei pentru 4.500 de meniuri pe serie, plus spații pentru activități sociale, culturale și de divertisment pentru studenți.

În viitorul apropiat se va trece la edificarea unui **Complex Universitar și Cultural**, pe o suprafață de peste 57.000 m², care va cuprinde un edificiu al Universității, cu toate spațiile și dotările specifice, în care să își poată desfășura activitățea 20.000 de studenți, personalul didactic și de cercetare, din toate profilele de învățământ superior, precum și personalul tehnic-administrativ. Complexul va mai cuprinde și un spital și o policlinică de asistență medicală, cu 24 secții-clinici universitare, un Centru de conferințe, pentru manifestări științifice, culturale și educative, internaționale, cu o sală polivalentă de 2500 locuri, două complexe hoteliere, unul pentru cazarea studenților (cu cca 1000 de locuri) și altul pentru personalul didactic și de cercetare (inclusiv pentru profesorii străini care vor predă la Universitate și specialiștii participanți la acțiuni de cooperare științifică sau la manifestări științifice, naționale și internaționale). La acestea se adaugă și un Complex administrativ, în măsură să răspundă eficient exigențelor funcționării normale a unui asemenea Complex universitar și cultural.

Resursele financiare necesare realizării unui obiectiv de profil și complexitatea celui proiectat sunt asigurate din fondurile proprii ale Fundației „România de Mâine” și din credite, rambursabile și nerambursabile, din țară și din străinătate. Acțiunea se inscrie în eforturile de imbogățire și de modernizare atât a infrastructurii învățământului, științei și culturii naționale, cât și a zestreii edilitare a Capitalei României.

Dincolo de acțiunile concrete inscrise în seria priorităților actuale, întreaga activitate a Universității noastre este angajată ferm în direcția realizării efective a principiilor autonomiei și libertății academice, promovării valorilor democratice și umaniste, cultivării pluralismului opiniei, gândirii libere și spiritului critic, în consens cu idealurile și principiile inscrise în MAREA CARTĂ A UNIVERSITĂȚII, de la BOLOGNA, din anul 1988.

Devotata idealurilor promovării consecvențe a valorilor perene ale științei și culturii naționale și universale, formării noilor generații de specialiști, de intelectuali români ai secolului XXI, participării, cu toate forțele de care dispune, la crearea nodurilor valori materiale și spirituale, Universitatea „Spiru Haret” urmărește constant, în același timp, să se integreze organic, lumii universitare românești și europene, cu afirmarea propriei sale personalități și identități instituționale, intelectuale și morale.

Cercetători de la ISOP „România de Mâine” la Kraft Jacobs Suchard

Angajare responsabilă a investitorului

Prof. univ. dr. Nicolae RADU
Cercetător Laura GORAN

Scurt istorie. Kraft Jacobs Suchard este o filială a lui Kraft Foods International, aceasta din urmă pătrunzând în Europa Centrală și de Est în 1992. Până atunci investise în această regiune doar 300 milioane USD. În prezent deține unități de producție în întreaga zonă: Polonia, Slovacia, Ungaria, Lituania, Bulgaria, Ucraina, Rusia și, nu în ultimul rând, România.

În România, FPS a scos la vânzare șase fabrici de stat de produse zaharoase. În urma evaluărilor făcute, fabrica „Poiana-Produse Zaharoase” a rămas în atenția concernului Kraft Foods Internațional (KFI), pentru a fi preluată.

La 10 februarie 1994 KFI a achiziționat 82% din acțiunile „S.C. Poiana-Produse Zaharoase” S.A. Brașov, una din cele mai mari

companii de produse zaharoase din România, pentru suma de 4,4 milioane USD.

Procentul de acțiuni rămase, în valoare de 18%, a fost oferit angajaților fabricii „Poiana”. Noua firmă s-a numit „Kraft Jacobs Suchard”.

Factori de progres. În primii cinci ani de la achiziție, KFI a investit 22,5 milioane USD pentru modernizarea celor două unități ale fabricii, pentru creșterea capacitații de producție, dezvoltarea infrastructurii și implementarea de sisteme de management la standarde mondiale.

Contractul semnat în București între KFI și FPS este prima achiziție importantă făcută sub auspiciile noii legi a privatizării. Ca parte din angajament, Kraft Jacobs Suchard România a menținut nivelul forței de muncă pentru perioada de 24 de

luni specificată în contractul de achiziție (ba mai mult, această perioadă a fost depășită cu un an).

Dezvoltarea mărcilor locale, bazate pe transferul de cunoștințe de la grupul KFI, le-a adus rapid la standarde internaționale și a ajutat la asigurarea unei creșteri rapide a vânzărilor, la succesul firmei.

În anul 1995, la numai un an de la achiziționarea întreprinderii de produse zaharoase „Poiana” din Brașov, Kraft Jacobs Suchard România a devenit ca volum de vânzări, lider pe piață românească și a două companie din Europa Centrală și de Est.

În 1999, compania de cercetare de piață Gfk România a elaborat un studiu privind piața ciocălatei în România, care atribuie KJS o cotă de piață de 62%. Pentru a măsura puterea de absorție a pieței românești, a fost elaborat un plan complex în ceea ce privește creșterea consumului pe cap de locuitor, la toate produsele companiei Kraft Jacobs Suchard România.

Un loc foarte important în strategia companiei KFI il ocupă **factorul uman**. În anul 1994, la achiziționarea companiei „Poiana-Produse Zaharoase” de către KFI, acesta numără 1220 de angajați. În 1998, compania KJS România avea 1007 angajați.

Datorită locului important pe care îl ocupă factorul uman în strategia KJS România, compania

OPINIA NATIONALĂ

acordă salariaților săi o multitudine de facilități, dintre care amintim: asistență medicală în incinta fabricii, produse gratuite sau la preț redus, zilnic cafea, ceai și apă minerală la discreție pentru toți angajații, programe de training, ajutoare etc.

Dezvoltarea pregătirii profesionale a angajaților, prin programe de training de înaltă calitate, reprezintă una din prioritățile companiei (conducerea KJS România a organizat cursuri de pregătire profesională, schimburi de experiență, vizite de lucru și stagii de specializare pentru un număr important de angajați).

Principalul obiectiv al companiei KJS România este ca, prin produse de o calitate deosebită, la prețuri accesibile tuturor, să devină lider (datașat) pe piață de produse alimentare a țării.

X X X

Așa cum rezultă din analiza Intreprinderii „Kraft Jacobs Suchard” România S.A., factorii de progres sunt și ei la fel de diversi ca și cei de regres, de aceea colectarea lor trebuie să continue. Pe de altă parte, atât factorii de progres, cât și cei de eșec, se raportează diferit la rezultatele obținute pe baza microanalizelor până în prezent. Si din acest motiv, acumularea de date concrete, pornind de la cazuri, nî se pare absolut necesară.

Fără exagerare, despre cercetarea științifică și revigorarea industriei

În ultimul timp, s-a spus până la saturarea că domeniul cel mai afectat de austeritatea tranzitiei îl reprezintă cel al cercetării științifice. Si nimănui nu a exagerat. Starea în care au ajuns institutele de cercetare în urma unor încercări nefericite de restructurare, puținătatea ofertelor de cercetare, condiția precară în care se află cercetătorul științific, silit uneori să-și abandoneze profesia, tinerii români eminenți risipindu-se pește mări și țări din dorință mistuitoare de a se realiza, a devenit, într-adevăr, dramatică.

În acest mediu ostil, Agenția Națională pentru Știință, Tehnologie și Inovație (ANSTI), pornind de la cruda realitate că tot mai mulți agenți economici sunt excluși de pe piețele externe datorită lipsei de competitivitate, de performanță, în timp ce institute de cercetare n-au fonduri pentru plata salariilor, a elaborat un generos Program de relansare economică prin cercetare. Un program-pilot care propune zece proiecte de interes vital pentru revigorarea industriei românești, pentru implicarea directă a cercetătorilor științifici în elaborarea unor soluții eficiente de ridicare a parametrilor calitativi ai produselor, a unor tehnici și tehnologii moderne, performante. Si în structurarea căilor de realizare a unei colaborări mai bune, coerente între agenți economici, întreprinzători și manageri și cercetători științifici, stabilirea unor veritabile parteneriate între aceștia s-a detașat net, reprezentând nu doar o simplă provocare, ci o șansă reală de supraviețuire a celor care acceptă să intre într-o asemenea formulă de colaborare.

un spectru amplu, de-a dreptul de invidiat. Astfel, deși mulți dintre cercetătorii științifici aflați în pragul disperării, neavând nici o perspectivă de ieșire din impasul finanțier au părăsit țara, totuși, în acest domeniu lucrează încă 28-29.000 de cercetători. O dimensiune eficientă, poate unicul indicator pozitiv, atunci când ne comparăm cu alte țări europene, aflate și ele în tranzitie chiar dacă rândurile cercetătorilor științifici s-au împușcat dramatic, după cum se știe, ajungând la circa o treime față de 1989, acoperind însă aproape toate domeniile de profil.

Din evaluarea lucidă a acestui potențial, Agenția Națională pentru Știință, Tehnologie și Inovație dezvăluie însă și o altă fazetă a unei realități mai puțin mediatisate. Si anume faptul că, în ultimul timp, cu tot deficitul bugetar, cercetarea științifică a beneficiat anual de 1.000 de miliarde de lei, care nu aveau însă cum să calmeze exodul creierelor peste graniță, cu atât mai puțin să-l stăvilească. Cu acest prilej, s-a mai constatat că aceste fonduri nu se regăsesc decât în mică măsură în rezultate, în soluții care să revoluționeze nu un domeniu al economiei, dar și un sector, un segment, un agent economic aflat în dificultate finanțiară.

În acest context, Programul de relansare economică prin cercetare lansat de ANSTI, pe baza stabilită-

unor parteneriate viabile între cercetători, agenți economici, întreprinzători reprezentă mai mult decât balonul de oxigen atât de necesar pentru salvarea reciprocă, ci, în momentul de față, poate chiar singura șansă de perfecționare a parametrilor de calitate, de creștere a competitivității produselor românești. Deci, cercetătorului nu-i rămâne altceva de făcut decât să-și exprime o asemenea opțiune, să încheie un parteneriat cu un întreprinzător pe care trebuie să-l convingă că soluția elaborată îl va ajuta să devină mai performant. Teoretic, nimic mai simplu. Practic însă, argumentele trebuie să fie atât de convingătoare încât el însuși urmând să se angajeze cu o cotă parte la cheltuielile implicate de întregul ciclu al cercetării, după implementarea tehnicii sau a tehnologiei propusă ca beneficiind împreună cu partenerul său de roadele unei asemenea colaborări. Din nefericire, acest demers pare a fi mai anevoios, întrucât, conform unei estimări, sub 20% din agenții economici cred că salvarea ar putea veni dinspre cercetarea științifică, restul rămânând în continuare prizonieri ai importurilor de tehnologii din străinătate. Dar, în țara lor, nici un întreprinzător străin nu ar refuza șansa unui asemenea parteneriat. Să fim și noi optimiști.

Adela DEAC

Revista se poate procura prin abonament la toate oficile postale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.

Costul unui abonament trimestrial este de 8.400 lei. De asemenea, solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plată prin mandat poștal sau disponibilitate de plată pe adresa: Fundația „România de Mâine”, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Com 2511.1/rol-B.C.R.-Sucursala Unirea

Machetarea computerizată și tiparul executate de LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA

FUNDATIEI "ROMÂNIA DE MÂINE"

REVISTA
OPINIA
națională

Director:

Prof.univ.dr.

Aurelian BONDREA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA: București, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sector 4, Telefon: 330.40.40/interior 182
Revista OPINIA NATIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

De ce nu s-au rezolvat cum trebuie problemele economice și financiare în România anilor 1990-1999?

Din memoriile academicianului
Anghel Rugină
(S.U.A.),
profesor la
Universitatea
„Spiru Haret”

(Urmare din numărul 263)

Economistii contemporani din Vest se plâng pe la toate adunările că nu există o astfel de teorie a tranzitiei, pe motiv că nu a mai existat nici un alt caz asemănător în istoria modernă. În realitate, aici se află slăbiciunea economistilor contemporani, și anume că nu au o soluție precisă la situația dată. Ecuatația cunoștinței unificate: $S = f(A, P)$, cum am arătat mai înainte, explică slăbiciunea contemporanilor. Ei gândesc numai în termeni de dezechilibru, adică factorul „A”, neglijând factorul „P” și din această cauză se învărtă într-un cerc vicios.

Este vorba de un viciu implantat în metodologia contemporană și de aici e greu de corectat. Avem nevoie de un economist de talia lui Keynes, dar mai puțin dogmatic, care să realizeze o sinteză unică de consistență între școala clasică unde a predominat gândirea în termeni de echilibru stabil (chiar dacă nu complet organizată nici chiar la Walras) și școala modernă unde a predominat și predominat încă gândirea în termeni de dezechilibru sau echilibru nestabil. Noi suntem convinși că Ecuatația Cunoștinței Unificate aduce sinteză unică, atât de necesară, dar nu destul de dorită din cauza unor vestigii („vested interests” cum se spune atât de plastic în engleză) care aduc profituri în lumea ideilor, lucru ce este vizibil la experții străini. Economistii contemporani din Apus, în loc să recunoască lipsa unei metodologii mai cuprinzătoare care să unească cele două școli de gândire care s-au aflat în conflict deschis în tot cursul veacului al XX-lea, inventează tot felul de scuze, „made in the USA”, dar bune în țările de tranzitie, cum e România, printre care și aceea că nu putem avea fructe imediate de la economia de piață, ei trebuie să așteptăm vreo 20 de ani sau chiar două generații, idee total falsă, care arată neputință în metoda de cercetare, iar nu adevară științific.

aceleiași legi universale a imperfeclui omenești. Dacă prietenul meu de altădată, C.K., nu i-a plăcut planul cu „miracolul economic”, sunt sigur că a fost de bună credință – cel puțin științific – adică a crezut în ceea ce a scris. Dacă și acel autor greșește – judecat după modelul unei societăți și economii libere, juste și stabile – atunci sunt sigur că alții vor relua aceste probleme fundamentale și le vor studia și mai vîrtoș și mai profund ca să ajungă la alte ADEVÂRURI mai valoroase, cerute atât de progresul științei, cât și de o viață mai bună a populației într-o economie națională mai bună și mai dreaptă decât cea de ieri.

Pentru cercetătorii economisti de mâine în căutare de idei noi îmi îngădui să transmit mai departe cuvintele înțelepte ale unui mare învățător sociolog economist german, Marx Weber, spuse într-o conferință către studenți (Wissenschaft als Beruf), în românește „Știință ca Profesiune”, în 1919, un moment greu prin care trece țara lui: „Să fiu în trecut în știință nu este numai destinul nostru al tuturor, dar și scopul nostru final. Noi nu putem lucra fără să sperăm că alții vor merge mai departe decât noi”.

Scriind aceste rânduri, tot mai am speranță că se va ridica un om politic de statură națională și internațională, care să vadă lumenia nouă economică, descoperind greșelile economice, monetare și financiare făcute în 1990 și 1998, corectându-le ca atare în mod riguros și onest, chiar dacă în ceadal 12-lea sau la ora 24,00. Francezii au

un proverb înțeles: „Mieux plus tard que jamais”, adică, mai bine mai târziu decât niciodată. Iar dacă nu o fac guvernările de azi, apoi sigur că va trebui să o facă guvernările de mâine, fiindcă poporul nu poate îndura la infinit condițiile grele de astăzi.

Personal, aş putea spune, fără nici o ezitare, că studenții pe care i-am avut la cursul de economie politică jinut la Academia de Studii Economice și Universitatea „Spiru Haret” din București erau mai buni decât studenții pe care i-am avut în America de 38 de ani. De aici, am mare încredere în cei tineri, în studenții de azi, ca și în studenții de mâine, nu numai că care studiază științele economice, ci toți studenții de la toate facultățile. Grecii antici considerau tinerețea ca o virtute și pe bună dreptate.

Tinerii, de obicei, nu au suficientă putere de judecată sau înțelepciune matură, fiindcă aceste lucruri vin după mulți ani de reflectare și experiență. Dar tinerii au alte calități majore, ca spre exemplu: imaginație bogată, memorie extraordinară, curaj, dedicarea necondiționată la idei mari, acceptarea de riscuri mari când e vorba de idealuri înalte și libertatea de spirit desculțănată de dogmă, o boală intelectuală întâlnită la unii din cei mai bătrâni. Toate aceste calități sunt de mare valoare și folos, mai ales când o națiune se află în prag de reforme sociale-economice importante, cum e cazul României de azi.

Moștenirea pe care o las să fie judecată de alții se află într-o metodologie nouă, mai completă, de echilibru vizavi de dezechilibru care,

intr-o sinteză unică, unește armonios școala clasică cu cea modernă, o tabelă de orientare în știință cuprinsând toate tabelele posibile, realizând visul lui Einstein în științele fizice și, evident, și în științele economice. Prințipiu posibilităților și imposibilităților atât în analiză, cât și în practică, arată ce se poate și ce nu se poate face în știință și, în fine, ecuația cunoștinței unificate împlineste visul lui Kant de a uni, fără a le pierde identitatea, cunoștința pură („reine Vernunft”) și cunoștința practică („praktische Vernunft”).

Lucrul pe care l-am făcut în știință pură și cea aplicată, a cărei sămânță am încercat să o plantez și în țara mea de origine, face parte din datoria de onoare față de „Cauza românească” din toate timpurile, adică:

1) să apărâm, dacă este contestată sau amenințată civilizația și cultura românească, la orice timp și în orice loc; 2) să explicăm, obiectiv și fără patimă și revanșă, pământul și istoria neamului, după ce am pierdut, pe nedrept, Basarabia, Bucovina de Nord și Dobrogea de Sud; 3) să nu uităm – pe cei pe care destinul i-a aruncat de parte de locurile natale – de unde am plecat și să ajutăm pe cei rămași acasă când și că se poate, fără condiții.

Pentru oamenii de treabă și cinstiți, în particular intelectualii care nu fac politică, amintesc cuvintele înțelepte ale unui mare filosof englez, Edmund Burke: „Singurul lucru necesar pentru ca rând să învingă în lume este ca oamenii de bine să nu facă nimic”.

rocădă poartă denumirea de schimb forțat, în sensul de necondiționat pentru că, în acest caz, proprietarul nu trebuie să ofere chiriașului condiții similare de suprafață locativă și confort cu cele ale spațiului în care acesta a locuit până la efectuarea schimbului. El pune la dispoziție locuința în care a locuit, așa cum este.

Să mergem mai departe. După părerea mea, retrocedarea efectivă a imobilelor trebuie să se facă după principiul „de la mic la mare”. Adică, trebuie început cu micul proprietar, cel care măngâie, pur și simplu, atunci când trece pe stradă, zidurile locuinței în care s-a născut. Aceasta nu înseamnă însă că marii proprietari imobiliari, cei care au deținut zeci de apartamente și chiar mai multe blocuri de locuit, ar fi cumva neglijati. Să luăm însă, spre o mai bună înțelegere a funcționării în practică a acestui mecanism legislativ, un exemplu ipotetic. Dl. X a fost proprietarul unui bloc cu, să spunem, 20 de apartamente. În primul rând, o dată cu intrarea în vigoare a noii legi, i se recunoaște dreptul de proprietate asupra întregului imobil. Apoi, i se restituie efectiv, prin una din modalitățile enunțate mai sus, un apartament. Sau, dacă cererea este formulată de succesorului proprietarului, atâtea apartamente câte familii de succesi există. Restul locatarilor din acel bloc devin chiriași ai proprietarului (coproprietarilor) de drept, iar drepturile lor, ca și cele ale acestuia, vor fi protejate de către Stat. Prin bună înțelegere sau, dacă nu, prin hotărârea instanței de judecată, se va stabili o chirie echitabilă pentru fiecare chiriaș în parte și din totalul acestora, chiar după deducerea cheltuielilor ce-i încumbă, proprietarul va beneficia de un venit lunar rezonabil. Se înțelege că, în cazul în care un apartament se eliberează efectiv (prin deces, schimb sau evacuare necondiționată) proprietarul va intra în posesia efectivă a acestuia.

Legislația tranzitiei văzută de la catedră

Precizări necesare

Prof. univ. dr. Corneliu TURIANU

Prin recunoașterea în integrum a dreptului de proprietate se realizează o primă etapă, extrem de importantă, în soluționarea controverselor de probleme a imobilelor naționalizate. Din acest punct de vedere, trebuie stabilite prioritățile care să transforme această dreaptă recunoaștere într-un act efectiv de retrocedare că mai echitabil cu puțință.

În primul rând, să ne ocupăm de situația chiriașilor care au devenit proprietari ai imobilelor naționalizate în care locuiau prin cumpărarea acestora în temeiul Legii nr. 112/1995. Bineînțeles, ies din discuție cele obținute prin fraudarea prevederilor acestei legi. Adică, cele vândute ulterior datei la care proprietarul sau succesorii săi cereră deja restituirea în temeiul aceleiași legi. Altfel spus, cu excepția arătașă, actele juridice de înstrâinare, având ca obiect imobile care cad sub incidența prevederilor noii legi, sunt valabile dacă au fost încheiate cu respectarea legii la data înstrâinării (art. 47 alin. 1). Însă, la fel de normal mi se pare și că proprietarii de drept ai respectivelor imobile să ceară o despăgubire dreaptă. Numai că, o astfel de cerere, cred eu, nu trebuie să se adreseze actualilor proprietari, ci către Statul român, cel care și-a permis să înstrâineze locuințele înainte de clarificarea situației juridice a proprietăților în discuție. și cum Statul neproprietar a încasat bani pentru ele, la valoarea pe care el însuși a stabilit-o la acea dată, bani folosiți

în diverse investiții, rămâne unicul debitor al sumelor afectate despăgușirilor. Sigur că nimic nu împiedică Statul ca, la rândul său, să-și exercite dreptul de regres împotriva actualilor proprietari pentru diferențele valoare derivând din reactualizarea sumelor achitate în raport de rata inflației. Așa, de pildă, o soluție de compromis ar fi ca pentru imobilele vândute cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a noii legi aflate în discuția Parlamentului, să se achite proprietarilor despăgușirile cuvenite. Dacă, să spunem, pentru un apartament s-au încasat peste 30 milioane de lei la nivelul anului 1996, trebuie să se achite această sumă, ca și diferența dintre valoarea calculată prin expertiză, conform legii și prețul plătit actualizat în raport cu indicele inflației.

O altă soluție care ar putea rezolva multe dintre diferențele existente acum ar fi evacuarea forțată. Să vedem despre ce este vorba. Un proprietar locuiește, pe post de chiriaș al Statului, într-un apartament. În schimb, în apartamentul asupra căruia i se recunoaște dreptul de proprietate locuiește un alt chiriaș. Atunci, prin evacuarea forțată, realizată sub stricta supraveghere a autorităților administrației locale, proprietarul chiriaș poate face un schimb necondiționat. Pune la dispoziție celuilalt chiriaș apartamentul din fondul locativ de stat în care a locuit el până atunci și se mută în locuința al cărei proprietar de drept este. Această